

De in het zuiden van Bangladesh gelegen eilanden en schorren, in de baai van Bengalen, zijn het werkterrein van *Coastal Island Health and Education Project (CIHEP)*. Deze lokale partner van Terre des Hommes biedt kinderen en families van het arme kustgebied onderwijs en gezondheidszorg, onder andere via hospitaalschip Shapla ('waterlelie'). Na tien jaar trouwe dienst nemen we afscheid van het schip. In deze extra nieuwsbrief leest u hier meer over. Terre des Hommes blijft het belangrijke werk van de gezondheidszorgvrijwilligers en verloskundigen ter plekke steunen.

Veel veranderd

Hospitaalschip Shapla was een belangrijk onderdeel van het project van CIHEP. De Shapla verleende gezondheidszorg in het Patuakhali-district in het zuiden van Bangladesh en bereikte jaarlijks vele duizenden mensen voor wie medische zorg onbereikbaar was. In de afgelopen tien jaar is er veel veranderd in Patuakhali. Dankzij het preventieve gezondheidszorgprogramma en de voorlichting van CIHEP is de bevolking zich veel beter bewust van het belang van persoonlijke hygiëne, gezond drinkwater, voedsel en het belang van inenting.

Behalve dat er in de afgelopen jaren medische voorzieningen op de eilanden zijn gekomen, zijn vooral ook de communicatie en infrastructuur zodanig verbeterd dat mensen andere plekken/eilanden makkelijk kunnen bereiken voor medische hulp. Er zijn wegen, veerboten, bruggen en ook in Bangladesh hebben de meeste mensen nu een mobiele telefoon. Daarnaast zijn de faciliteiten van de overheid sterk verbeterd. Terre des Hommes heeft daarom besloten afscheid te nemen van de Shapla.

Voorkomen altijd beter dan genezen!

Het afgelegen Pathuakali-district kon tien jaar geleden alleen over het water bereikt worden. De bewoners zagen met de komst van de Shapla voor het eerst een dokter. Daarnaast richtte CIHEP zich op het verbeteren van de gezondheidszorg van de bevolking door middel van preventieve gezondheidszorg en voorlichting. Kabir, landenvertegenwoordiger van Terre des Hommes

in Bangladesh: "Tien jaar geleden, toen we begonnen met de Shapla, wisten we al dat de Shapla alleen niet de uiteindelijke oplossing was voor de gezondheidsproblemen van de bevolking. Daarom hebben we ook altijd veel aandacht besteed aan preventieve gezondheidszorg. We willen namelijk dat de gezondheid van mensen zodanig goed is dat ze niet naar de Shapla hoeven komen voor een behandeling. Als we goed op onze gezondheid en persoonlijke hygiëne letten, worden we minder snel ziek en hebben we de Shapla niet meer nodig. In de afgelopen tien jaar is het aantal patiënten gedaald vanwege onze inzet op preventieve gezondheidszorg. Bijna alle kinderen zijn ingeënt, steeds minder kinderen zijn ondervoed en het aantal kinderen dat overlijdt in de eerste jaren van hun leven, is verminderd. In de afgelopen tien jaar is het ons dus gelukt om de

Landen vertegenwoordiger Terre des Hommes Bangladesh

gezondheid van mensen te verbeteren door middel van preventieve gezondheidszorg. Daarom is het tijd om afscheid te nemen van de Shapla. Het is een fantastische ontwikkeling dat mensen nu beter weten hoe ze gezond kunnen blijven want voorkomen is altijd beter dan genezen!"

2000 - 2010

AANTAL GEHOLPEN KINDEREN: 41.962
AANTAL GEHOLPEN VOLWASSENEN: 153.199
AANTAL UITGEVOERDE OPERATIES: 3.152

300 – 400 patiënten per dag

Toen de Shapla in 2000 met haar werk begon, was de gezondheidssituatie op de eilanden dramatisch, vertelt dr. Rezaul Karim, programmamanager van CIHEP. “In dit gebied waren nauwelijks of geen gezondheidsvoorzieningen. Er was geen gezond drinkwater, diarree en longontsteking kwamen veel voor en mensen wisten nauwelijks iets van hygiëne. Kinderen werden ook nauwelijks ingeënt.” Waar de Shapla ook aanlegde, overal was het in de begintijd enorm druk. Dr. Karim herinnert zich dat het medisch personeel op de boot gemiddeld drie- tot vierhonderd patiënten per dag moest behandelen. Gelukkig is er in de afgelopen tien jaar veel verbeterd. In totaal is 92 procent van de kinderen in het werkgebied van CIHEP ingeënt tegen ziekten als tbc en difterie. Er zijn tweehonderd waterputten geslagen waardoor de bevolking de beschikking heeft over schoon

Dr. Rezaul, programma manager van CIHEP

drinkwater. Daarnaast gebruikt meer dan de helft van de bevolking latrines. Ook de overheid speelt nu een belangrijke rol en investeert in gezondheidszorg in dit gebied.

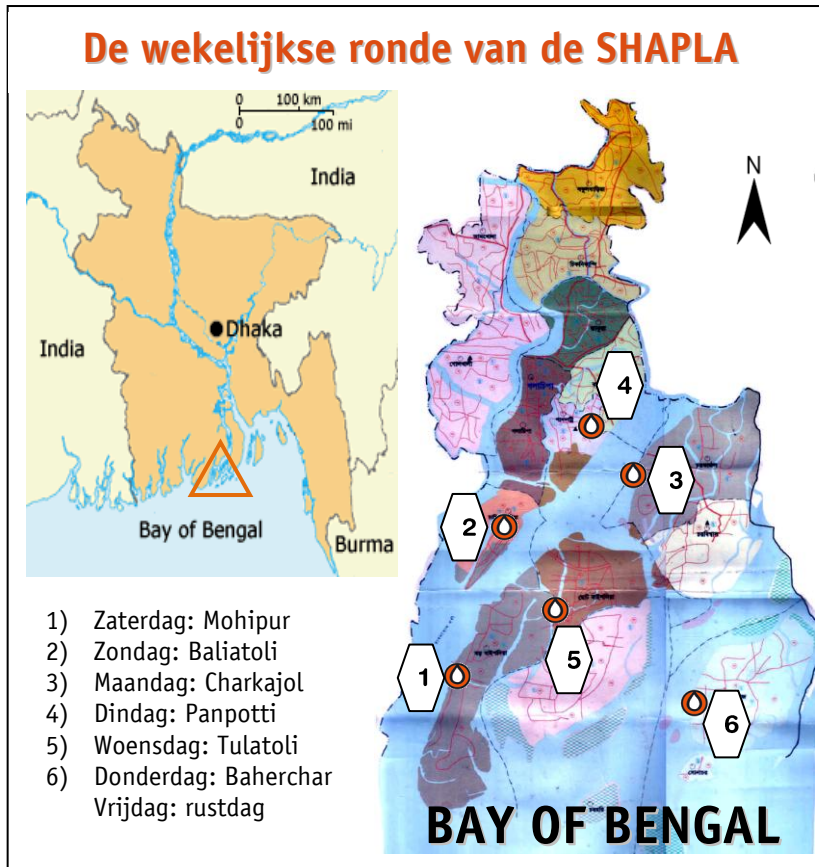
Een patiënt om nooit te vergeten

Dr. Rezaul: “Er is één patiënt die ik echt nooit zal vergeten. Dat is Abdul Hamid, een jongen van elf jaar die ik in 2005 leerde kennen. Zijn vader was overleden tijdens het vissen en hij woonde bij zijn moeder, samen met zijn twee zussen en broertje. Hamid kwam naar de Shapla voor behandeling van een nieraandoening, hij had opgezwollen handen en voeten. Na behandeling was hij weer helemaal beter. Na twee maanden kwam Hamid terug en hij vertelde mij dat zijn moeder was overleden aan een slangenbeet. Ik kon me niet voorstellen hoe deze jonge jongen met zijn zussen en broertje zonder moeder kon overleven. We hebben geld ingezameld onder het personeel van de Shapla en ervoor gezorgd dat er mensen in het dorp voor deze weeskinderen zorgden. De twee zussen en het broertje konden naar een door Terre des Hommes gesteunde school. Hamid werkte om geld te verdienen voor zijn zussen en broertje, hij is nu kapitein van een motorboot. Het goede nieuws is dat zijn zussen nu aan de universiteit studeren en zijn broertje nog steeds naar de Terre des Hommes school gaat.”

De kapitein van de Shapla

Tien jaar lang maakte de Shapla wekelijks haar ronde langs de schorren in Pathuakali. Ashraful Islam, kapitein van het hospitaalschip: “Ik heb altijd mijn uiterste best gedaan de plek van bestemming te bereiken met de Shapla zodat de medische staf de patiënten kon behandelen. Soms was het een enorme klus om de rivier over te steken, vooral de Agun Mukha (‘meedogenloze mond’) rivier. Op deze rivier zijn honderden boten vergaan waarbij duizenden mensen verdronken. Vooral tijdens het regenseizoen zijn de golven net bergen. Ik ben elke keer weer blij als we veilig de overkant hebben gehaald en de patiënten geholpen kunnen

worden en zij met een vrolijk gezicht de Shapla verlaten. 's Nachts ben ik altijd erg bang voor piraten, die zijn er veel hier, in de rivieren. Gelukkig zijn we nooit aangevallen. Ik koester warme herinneringen aan de Shapla en zal mijn belevenissen met de Shapla, zoals de cyclonen Sidr en Ayla, nooit vergeten."

Ashraful Islam, kapitein van de Shapla

Eén van Shapla's laatste patiënten

Een van de laatste patiënten van de Shapla is de 33-jarige visser Abdul Khalek. Zijn bezorgde familieleden brachten hem naar de Shapla met ernstige uitdrogingsverschijnselen. Abdul is de enige kostwinner in zijn familie. Hij had last van diarree en pijn en kramp in zijn onderbuik en benen. Na uitgebreid onderzoek werd Abdul aan het infuus gelegd en kreeg hij antibiotica voorgeschreven om de infectie tegen te gaan. Abdul knapte zienderogen op. De dokter kwam erachter dat de familie de goede gewoonte heeft

om bij een tappunt in de buurt drinkwater te halen. Omdat dit tappunt vrij ver van hun huis ligt, gebruiken ze dit water alleen om te drinken. Voor alle andere zaken, zoals schoonmaken, koken, kleding wassen en douchen, gebruikt de familie water uit de vijver en de sloot. Vooral tijdens het droge seizoen is dit water ernstig vervuild. Abdul is door de dokters naar huis gestuurd met het advies niet langer de vijver en het slootwater voor huishoudelijke doeleinden te gebruiken.

Resultaten januari – juni

In de eerste zes maanden van 2010 bereikte CIHEP in zestig dorpen 125.132 mensen met curatieve en preventieve gezondheidszorg en voorlichting. 60 gezondheidszorgmedewerkers gingen in hun dorp de huizen langs om te kijken hoe het met de bewoners gaat, om te praten over gezondheidszorg en om advies te geven. Op deze manier werden 25.998 moeders voorgelicht over gezonde voeding, gezondheidszorg voor de kinderen en het belang van een hygiënische omgeving inclusief het gebruik van toiletten. Ook kregen 10.966 tieners seksuele voorlichting.

In het eerste half jaar van 2010 werden er ook 287 mobiele klinieken georganiseerd waar mensen terecht konden voor allerlei gezondheidsproblemen. In deze klinieken kwamen 1099 zwangere vrouwen voor controle en advies en werden 1407 zieke kinderen en 6212 zieke vrouwen behandeld.

Goed opgeleide verloskundigen hielpen 922 baby's ter wereld en 23.454 vruchtbare vrouwen werden voorgelicht over gezinsplanning en het gebruik van anticonceptie. Tenslotte werden 4382 basisschoolleerlingen voorgelicht over persoonlijke hygiëne en het gebruik van sanitair.

CIHEP nu en in de toekomst

Met een aanpak van voorlichting, preventie en het bevorderen van een gezonde levensstijl is tachtig procent van de ziekten in het Patuakhali-district te voorkomen. CIHEP blijft zich daar de komende jaren – met steun van Terre des Hommes én met uw hulp - sterk voor maken. CIHEP probeert zoveel mogelijk samen te werken met de Bengaalse overheid. De overheid is de laatste jaren steeds actiever geworden op het gebied van gezondheidszorg, ook in ver afgelegen gebieden zoals Patuakhali. In de eerste zes maanden van 2010 steunde CIHEP bijvoorbeeld de overheid met een polio- en mazelencampagne. Van 14 tot 28 februari 2010 organiseerde de overheid namelijk een nationale vaccinatiedag tegen polio en de mazelen. CIHEP vaccineerde samen met de overheid 14.176

kinderen onder vijf jaar tegen polio en 11535 kinderen tegen de mazelen. In Bangladesh hebben veel kinderen wormen waar ze ziek van worden. De overheid maakt zich sterk voor het ontwormen van kinderen. Met hulp van CIHEP was het mogelijk 12.973 kinderen in overheids-scholen te ontwormen. Ook overbevolking is een groot probleem in Bangladesh. Samen met de overheid organiseerde CIHEP acht gezondheids-klinieken speciaal voor stellen in de vruchtbare leeftijd. Ze kregen voorlichting over anticonceptie. 76 vrouwen en 23 mannen lieten zich steriliseren, 221 vrouwen kozen voor implanol (staafje onder de huid in de arm dat drie jaar beschermt tegen zwangerschap) en 33 vrouwen lieten een spiraaltje plaatsen.

Naast gezondheidszorg blijft CIHEP zich ook inzetten voor een verbetering van het onderwijs voor de kinderen in Patuakhali. CIHEP begon in 2007 met het onderwijsprogramma dat zich richt op kleuteronderwijs voor kinderen van vier tot zes jaar oud en basisonderwijs voor kinderen van zes tot twaalf jaar oud. Er gaan nu 240 jongens en 247 meisjes naar de vijftien kleuterscholen die allemaal op het terrein van een basisschool staan. Eens per maand komen de moeders van de kinderen bijeen om de voortgang van de kinderen te bespreken. Ook leggen de leraressen de moeders uit hoe kinderen zich ontwikkelen en wat het belang van gezonde voeding en hygiëne is. De kwaliteit van het basisonderwijs in Bangladesh laat te wensen

over. Vaak komen de leraren niet opdagen, zijn ze niet opgeleid en geven ze slecht les. Veel scholen hebben ook te weinig leraren en geen plek voor de kinderen om te spelen. Het gebeurt ook dat ouders hun kinderen naar school sturen wanneer het ze uit komt en de kinderen thuis houden als ze nodig zijn voor bijvoorbeeld werk. Om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren, steunt CIHEP 25 basisscholen in het projectgebied. In totaal gaan 2464 jongens en 2670 meisjes naar deze scholen. Om de onderwijsvaardigheden van de leraren te verbeteren, trainde CIHEP 29 leraren in lesmethodes en kindvriendelijk lesgeven. Deze leraren krijgen een maandelijkse opfriscursus.

© Terre des Hommes, november 2010

Hartelijk dank

Terre des Hommes dankt u hartelijk voor uw bijdrage. Als u iets extra's voor dit unieke project wilt overmaken kan dat op rekeningnummer 25 25 25 t.n.v. Terre des Hommes in Den Haag onder vermelding van het projectnummer BD002C.

www.terredeshommes.nl